

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Збірник тез доповідей

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДО 30-ТИ РІЧЧЯ ФАКУЛЬТЕТУ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

**«СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ В УМОВАХ РИНКОВИХ
ПЕРЕТВОРЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

*Збірник
тез доповідей*

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДО 30-ТИ РІЧЧЯ ФАКУЛЬТЕТУ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**«СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ
СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РИНКОВИХ
ПЕРЕТВОРЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ»**

ТЕРНОПІЛЬ
АСТОН
2008

Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції до 30-ти річчя факультету банківського бізнесу Тернопільського національного економічного університету. – Тернопіль: Астон, 2008. – 256 с.

Редакційна колегія: Кравчук І.С., к.е.н., доцент, Пруський О.С., к.е.н., доцент

Відповідальний за випуск: Ткачук В.О., к.е.н., доцент

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами всеукраїнської науково-практичної конференції до 30-ти річчя факультету банківського бізнесу тернопільського національного економічного університету «Становлення і розвиток банківської системи України в умовах ринкових перетворень в економіці», яка відбулася 21-22 травня 2008 року.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори

ISBN 978-966-308-238-7

© Ткачук В.О., 2008

© ТЗОВ «Видавництво Астон», 2008

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 14

Адамик Б.П.

РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ..... 14

Алексєєв І.В., Колісник М.К.

УЧАСТЬ БАНКУ У СПІЛЬНОМУ ФІНАНСУВАННІ АНТИКРИЗОВИХ
ІННОВАЦІЙ У МАШИНОБУДІВНИХ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКИХ
СТРУКТУРАХ 15

Алексєєнко М.Д., Алексєєнко Л.М.

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ І ЇХ ВПЛИВ НА
БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ 17

Бабич І.М.

КРЕДИТНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА КРЕДИТНОЇ
ПОЛІТИКИ БАНКУ 19

Балянт Г.Р.

ФІНАНСОВА КОНСОЛІДАЦІЯ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ
РЕАЛІЇ 20

Барилюк І.В.

СТРАТЕГІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ 22

Бицька І.В.

РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ
СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ НАПЕРЕДОДНІ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ДО СОТ 24

Борейко В.І., Павлов К.В.

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ..... 25

Верней О.Є.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИХ
ГРУП..... 27

Вітт О.Ф.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ..... 29

Вожжов А.П. ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ ТРАНСФОРМАЦИИ МИРОВОЙ ВАЛЮТНОЙ СИСТЕМЫ	30
Галапуп Н.Д. МІКРОКРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	32
Галицейська Ю.М. ЗЛИТТЯ БАНКІВ ЯК ОДИН З МЕТОДІВ КОНСОЛІДАЦІЇ КАПІТАЛУ	34
Дзюблюк О.В. ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЯКОСТІ БАНКІВСЬКИХ АКТИВІВ У ПРОЦЕСІ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	36
Диба М.І., Бабошина О.С. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	38
Дмитрієв В.С. ВПЛИВ ІНОЗЕМНИХ БАНКІВ НА КОНКУРЕНЦІЮ В УКРАЇНІ.....	39
Д'яконова І.І. МІСЦЕ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В СИСТЕМІ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	42
Забчук Г.М. ДІЄВІСТЬ ВПЛИВУ КРЕДИТНИХ ВАЖЕЛІВ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ	43
Івасів І.Б. СУЧАСНИЙ БАНК – В ПОШУКУ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	45
Івасів Б.С., Комар В.В. ПИТАННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКАХ УКРАЇНИ	47
Ковалюк А.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВНИЦТВА В УКРАЇНІ	49
Колодізев О.М. АНАЛІЗ ДОСВІДУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВОГО РИНКУ ВАЛЮТ.....	50
Комісарчик О.В. РОЗДРІБНИЙ БАНКІВСЬКИЙ БІЗНЕС.....	52
Копилюк О.І. ТАРГЕТУВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ГРОШОВО- КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ	54

податкове; валютне; грошово-кредитне; бюджетне; комерційне; монополістичне; приватне; конкурентне; інвестиційне-інноваційне; саморегулювання та інші.

Регулювання, як самостійна, функціональна складова політики контролю та нагляду, здійснюється державними та недержавними структурами і забезпечує відповідну адекватну, повноцінну, а також конкурентоспроможну діяльність суб'єктів фінансового ринку загалом та банків зокрема. Регулювання фінансових інституцій проводиться заради захисту споживача, запобіганню діяльності надміру ризикових структур, утримання цілісності ринку.

Опираючись на наведені дані, а також на вказані визначення категорії фінансового регулювання, необхідно сформулювати остаточне визначення досліджуваного поняття, а саме: фінансове регулювання банківництва – це фінансовий вплив на об'єкти (банківські установи) задля підкорення ними певних правил, вимог, обмежень, рекомендацій за допомогою фінансових методів та важелів.

Ми вияснили, що логічне, добросовісне, а головне дієве фінансове регулювання опирається на наукову основу, тобто економічні закони та принципи. Окрім того, фінансове регулювання, як складова частина фінансового механізму, повинно опиратися на наукові методи та важелі. Дане дослідження відкриває нові перспективи перед дослідниками фінансового регулювання не тільки банківництва, але й інших галузей науки, адже взаємодія тих чи інших важелів може, як сприяти виходу з кризи, так і вести до подальшого занепаду установи чи організації, аж до цілковитого банкрутства і можливих причин виникнення системної фінансової кризи.

АНАЛІЗ ДОСВІДУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВОГО РИНКУ ВАЛЮТ

О.М. Колодізєв

Завідуючий кафедрою банківської справи

Кандидат економічних наук, доцент

Харківський національний економічний університет

Перехід економіки України на ринковий шлях розвитку супроводжувався значними змінами її фінансової системи. На початку становлення банківської системи в умовах недостатності регулюючих та нормативних документів НБУ, відсутності ринкового практичного досвіду в Україні зароджувалася та активно використовувалася певна частина ринкових інструментів валютного і грошового ринку.

НБУ зміг забезпечити свою самостійність як незалежного державного органу і це є суттєвим і вагомим фактором у світовій економічній історії. Посилення та подальший розвиток національної економіки України, її відповідність вимогам і принципам процесу світової глобалізації, у майбутньому буде супроводжуватися впровадженням сучасних ринкових інструментів як традиційного сегменту валютного ринку, так і сегменту ринку похідних фінансових інструментів в практику господарювання її суб'єктів.

Початок глобального дослідження валютного ринку було розпочато Банком міжнародних розрахунків (*Bank for International Settlements – BIS*) у квітні 1989 року і проводилося вже усьоме, а відповідно щодо аналізу обороту позабіржовому сегменту ринку похідних фінансових інструментів – такі дії було впроваджено вп'яте – починаючи з квітня 1995 року. Результати досліджень офіційних органів грошово-кредитної політики країн були оприлюднені в національних оглядах, які в подальшому були використані BIS для узагальнення їх на світовому рівні.

Результати аналізу 2007 року в традиційному сегменті валютного ринку свідчать про значне зростання його обороту порівняно з 2004 роком. Середньоденні показники обороту зросли до \$ 3,2 трлн. у квітні 2007 року, що на 71% (відповідно з поточними курсами) і на 65% (відповідно з постійними курсами) є вищими за показники 2004 року. Темпи зростання цього показника є значно більшими відносно динаміки показників протягом аналогічного періоду – з 2001 до 2004 року.

За останні три роки в структурі обороту за видами валют має місце тенденція до зниження долі основних валют: долара США та японської єни. Суттєвим також стало збільшення долі гонконгського долара. Обсяги IPO (*Initial Public Offering*) на фондовій біржі Гонконгу за останні роки були в середньому на рівні \$2 млрд. протягом місяця. За даними торгів, у квітні 2007 року китайські компанії розмістили акцій на значну суму у \$9 млрд. на фондовому ринку, переважно у Гонконгу.

Доля валют ринків, що розвиваються, збільшилася до майже 20% від усіх трансакцій у квітні 2007 року, порівняно з менш ніж 15% у квітні 2004 року та менш ніж 17% – у квітні 2001 року. Подібна динаміка може вказувати на наявність географічного розподілу валютних продажів і дозволяє довести розбіжності за вагомістю цих валют для різних фінансових центрів світової економіки.

За результатами аналізу в сегменті позабіржового ринку похідних фінансових інструментів, можна спостерігати за подальшим нарощенням темпів зростання його оборотів. Середньоденний оборот контрактів на процентну ставку і нетрадиційних похідних фінансових інструментів валютного ринку досягнув 2,1 трлн. доларів США, відповідно зі станом на

квітень 2007 року. Такий показник є більшим на 71%, в порівнянні із аналогічним періодом, станом на початок квітня 2004 року.

Зростання було особливо значним у сегменті валютного ринку у квітні 2007 року, коли середньоденні обороти в *свопах з крос-валютами* і *валютними опціонами* зросли на 111%, та досягли 0,3 трлн. доларів США. Також було зафіксовано значне зростання оборотів традиційних інструментів, таких як *спот*, *форвард* і *чистих валютних свопів* (на 71%). Протягом даного періоду опціони залишалися основними нетрадиційними валютними інструментами в сегменті позабіржового ринку, складаючи приблизно три чверті їх загального обсягу.

Забезпечення ефективної позиції економіки України, як суверенної держави в системі відносин світового валютного ринку, залишається важливим завданням на найближчу перспективу її розвитку. Це завдання полягає у створенні та забезпеченні умов для принципових змін фінансової системи країни: законодавчого вирішення проблем розвитку національного фондового ринку; формування передумов формування розвинутого ринку деривативів; розробці і реалізації системи практичної підготовки фахівців для виконання операцій з усіма видами фінансових інструментів та адаптації світового досвіду їх використання в умовах функціонування валютного ринку України.

РОЗДРІБНИЙ БАНКІВСЬКИЙ БІЗНЕС

О.В. Комісарчик

*Аспірант кафедри банківської справи
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

Роздрібний бізнес банківських послуг – сфера обслуговування індивідуальних клієнтів – стає все більше популярним серед крупних системних банків України. Важливість побудови ефективних механізмів роботи банків із фізичними особами зумовлена всезростаючим значенням ринку банківських послуг для фізичних осіб у розвитку економіки України. Підвищується споживча активність, знижується частка видатків на заощадження. Все це веде до значного збільшення попиту фізичних осіб на різноманітні банківські послуги (як приклад див. рис. 1).

Наукове періодичне видання

*Збірник
тез доповідей*

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДО 30-ТИ РІЧЧЯ ФАКУЛЬТЕТУ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

«СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ В УМОВАХ РИНКОВИХ
ПЕРЕТВОРЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ»

Редакційна колегія: Кравчук І.С., к.е.н., доцент, Пруський О.С.,
к.е.н., доцент

Відповідальний за випуск: Ткачук В.О., к.е.н., доцент

Підписано до друку 6.05. 2008 р. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Умовно-друк. арк. 14,88. Облік.-видавн. арк. 17,51. Зам. №52.

ТзОВ «Видавництво Астон» м. Тернопіль
вул. Гайова, 8 тел. (0352) 52-71-36
Свідоцтво ТР № 28 від 09.06.2005
E-mail: Zbut@utel.net.ua
Віддруковано в ТОВ «Гал-Друк» м. Тернопіль
Зам. 249-А.